

Vergaderjaar 2019–2020

35 300 IV

Vaststelling van de begrotingsstaten van Koninkrijksrelaties (IV) en het BES-fonds (H) voor het jaar 2020

Nr. 70

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 15 juli 2020

De vaste commissie voor Koninkrijksrelaties heeft op 5 december 2019 overleg gevoerd met de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in het kader van de vaststelling van de begrotingsstaten van Koninkrijksrelaties en het BES-fonds voor het jaar 2020¹. Hierbij is op verzoek van het lid Van Raak (SP) toegezegd de Tweede Kamer schriftelijk op de hoogte te houden over de voortgang van het dossier grensvaststelling Oyster Pond².

In reactie op dat verzoek informeer ik u hierbij over de stand van zaken van de besprekingen tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Franse Republiek over de landgrens tussen Sint Maarten en Saint Martin, waarin een oplossing voor de situatie in Oyster Pond ook aan de orde is.

Proces landgrensbesprekingen

Zoals eerder aangegeven bij de beantwoording aan de Tweede Kamer van vragen van het lid Van Raak (SP) in augustus en september 2019³ is in 2016 gestart met de voorbereiding van de onderhandelingen over de landgrens tussen Sint Maarten en Saint Martin. Vanwege orkaan Irma heeft het voorbereidend proces in de daaropvolgende jaren vertraging opgelopen. De voorbereidende fase, bestaande uit het identificeren van de delen van de grens waarover verschil van inzicht bestaat en het in kaart brengen van de juridische posities van beide partijen, loopt nog steeds.

De laatste technische bijeenkomst heeft plaatsgevonden in april 2019. De uitkomst van deze laatste technische bespreking was dat Frankrijk zijn

¹ Kamerstuk 35 300 IV, nr. 47

² Naar aanleiding van vervolgvragen van Van Raak heeft Staatssecretaris Knops tijdens het algemeen overleg met de vaste commissie voor Koninkrijksrelaties van 1 juli jl. aangegeven dat de Kamer op korte termijn hierover schriftelijk zal worden geïnformeerd door de Minister van Buitenlandse Zaken.

³ Aangangsel Handelingen II 2018/19, nr. 3616 en Aangangsel Handelingen II 2019/20, nr. 33

positie over de landgrens eerst verder diende te verduidelijken. Hiertoe heeft Frankrijk in september 2019 een technische missie uitgevoerd op Saint Martin. Het Koninkrijk had het technische gedeelte voorafgaand aan het overleg van april 2019 reeds afgerond.

Aanvankelijk zouden in het najaar van 2019 de technische vervolgbesprekingen plaatsvinden met als doel de voorbereidende fase te kunnen afronden en eind 2019 de formele onderhandelingen te starten. In het najaar van 2019 gaf Frankrijk aan meer tijd nodig te hebben voor de verwerking van de resultaten van de technische missie en daarom die resultaten nog niet met het Koninkrijk te kunnen delen. In april 2020 zouden de resultaten van de technische missie met het Koninkrijk gedeeld worden op basis waarvan in april/mei 2020 een technische bespreking in Den Haag zou kunnen plaatsvinden ter voorbereiding van de start van formele onderhandelingen. In verband met de COVID-19 maatregelen kon deze planning niet worden gevolgd. Het Koninkrijk staat regelmatig in contact met Frankrijk over de vorderingen met betrekking tot de resultaten van het Franse technische onderzoek. Onlangs heeft Frankrijk laten weten de resultaten in de zomer te kunnen delen.

Gevolgen voor Oyster Pond

Het verschil van inzicht in Oyster Pond gaat over de vraag of de grens in het midden door het water loopt of langs de noordoever.

Zoals aangegeven in de eerdergenoemde beantwoording op de Kamervragen, heeft het verschil van inzicht in Oyster Pond in het kader van de wederopbouw van dit gebied een impact op Cactus Tree NV, dat een restaurant en een jachthaven aan een steiger aan de noordoever van Oyster Pond heeft. Sint Maarten verhindert de herbouw niet. De eigenaar heeft echter aangegeven te vrezen voor optreden door de Franse overheid en te zoeken naar garanties om dergelijk optreden te voorkomen. Het Koninkrijk wil samenwerken met Frankrijk om daarvoor een oplossing te vinden. Deze wens is meermaals met Frankrijk besproken, waarbij gezocht wordt naar een pragmatische oplossing op korte termijn, zonder dat dit consequenties heeft voor de juridische posities in de landgrensonderhandelingen, nu deze onderhandelingen nog de nodige tijd zullen vergen.

Het Koninkrijk werkt daarom aan een voorstel voor een gezamenlijke pragmatische oplossing om Cactus Tree NV comfort te bieden en de wederopbouw te faciliteren. Frankrijk staat daar welwillend tegenover, maar dit proces is helaas vertraagd door de politieke ontwikkelingen op Sint Maarten, het afgelasten van het geplande Quadripartite-overleg in het najaar van 2019 in afwachting van het aantreden van de nieuwe (interim) regering op Sint Maarten, en de situatie rond COVID-19.

Daarnaast werd op 28 november 2019 een dagvaarding ontvangen van Cactus Tree NV dat een rechtszaak heeft aangespannen bij Het Gerecht in Eerste Aanleg van Sint Maarten. Cactus Tree NV stelt hierin zowel de Staat der Nederlanden als het land Sint Maarten aansprakelijk voor gederfde inkomsten wegens onrechtmatige daad. Nederland zou hebben nagelaten op effectieve wijze het grensgeschil tussen het Koninkrijk en Frankrijk over de grens op Sint Maarten en Saint Martin aan te pakken en het bedrijf evenmin voldoende hebben beschermd tegen optreden van Frankrijk. Sint Maarten wordt onder andere verweten dat het heeft nagelaten enige actie te ondernemen en de herbouw te verhinderen door geen nieuwe, gewijzigde bouwvergunning af te geven. De Staat en Sint Maarten voeren hiertegen verweer. Deze procedure loopt nog.

Ik zal mij blijven inzetten om samen met Frankrijk tot een pragmatische oplossing te komen voor de situatie in Oyster Pond. Daarnaast hoop ik dat de besprekingen over de landgrens – indien de situatie in alle betrokken landen rond COVID-19 dat toelaat – spoedig voortgezet kunnen worden.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
S.A. Blok